Nᴮᴿ 94. z Warszawy R. 1795. d. 28. Listop: w Sobotę.

# KORRESPONDENT
## WARSZAWSKI y ZAGRANICZNY.

*z Warszawy.*

### ZALECENIE
*Kommissyom Porządkowym, aby Kwity od Pułkow iak nayprędzey odsyłały.*

Buxhewden General Major &c. Gdy urządzeniem moim dawniey do Kommissyow Porządkowych wydanym zawieranie kontraktow o furaż dla Pułkow potrzebny, to iest: Owies i Siano, z Kommendantami Pułkow Kommissyom Porządkowym rozkazałem, a za takowy dostawiony chcąc Obywatelom przyśpieszyć satysfakcyą, zalecam wszystkim Kommissyom Porządkowym, ażeby te przez umocowane od siebie osoby kwity od Pułkow na dostawiony podług kontraktow furaż dane, dla uczynienia obrachunku z Kommissyą Prowiantską i należytości, iakowa z kontraktow i kwitow za rzeczony furaż wypadać będzie odebrania, iak nayprędzey do Dyżurstwa mego przesłały. Dan w Warszawie dnia 24. miesiąca Listopada 1795. roku.

(L. S.) Buxhewden.

*Działo się w Warszawie w Pałacu Krasińskich zwanym, na Administracyi Skarbu Publicznego, dnia 26. miesiąca Listopada R. P. 1795.*

*ADMINISTRACYA SKARBU PUBLICZNEGO.*

Daiąc czas aktualnym właścicielom pak, paczek remanentowych, z dawna na Komorze Lądowey Warszawskiey zalegaiących do odebrania

Xxxx

onych po ulegalizowaniu w Administracyi swey, aktualney własności, lubo dyspozycyą swoią 17. *Septembris Anni Currentis* zaszłą, czas do zgłoszenia się o takowe paczki remanentowe do niedziel ośmiu przepisała, i na dniu 17. *praesentis* czas takowy upłynął; gdy iednak zamiar takowy gazetami publiczności doniesiony, nie wszystkich kogo interessuie doyść musiał wiadomości: przeto powtornie termin do legalizowania własności paczek remanentowych, i onych odebrania przedłuża, i do dnia 17. miesiąca Grudnia proroguie. Zalecaiąc Kancellaryi swoiey, ażeby prorogacyą ninieyszą dla wiadomości publiczney do gazet podała, a Komora Warszawska specyfikacyą paczek dotąd zalegaiących z wyrażeniem adressow i znakow spisze, oneż na drzwiach Komory Lądowey Warszawskiey i Kancellaryi swoiey Administracyi zawiesić zleci, a zgłaszaiących się po odebranie paczek na dowiedzenie własności do Administracyi odsyłać będzie.

Z Protokołu Ekonomicznego Administracyi Skarbu Publicznego wypisano i wydano.

(L.S.) *Jan Ostaszewski Chor: Przas: P. S. P.*

Czytałem *Zaremba.*

Kancellarya Administracyi Skarbu Publicznego z zlecenia teyże uwiadomia Publiczność, a szczegulniey Obywateli Ziemi *Łukowskiey*, iż stosownie do Rezolucyi JW. *Buxhewden* Generała, dnia 20. miesiąca Października zaszłey W. Jan *Cichowski* Łomżyński od Sądu Ziemskiego Kommissyi Porządkowey, i Obywateli Ziemi Łukowskiey umocowany, za dostawione na potrzeby woyska Rossyiskiego przez tęż Ziemię w Zycie Czetwertni 1624. Czetwerykow 6. garcy 4. i Krupach Czetwertni 150. Czetwerykow 7. garcy 6. i pół odebrał z Kassy Generalney Skarbu Publicznego Złotych Polskich 59,100. gr: 23.

Den: 4. Dan w Warszawie w Kancellaryi dnia 23. miesiąca Listopada 1795. roku.

Taż Kancellarya uwiadomia Publiczność, a szczegulniey Obywateli Ziemi *Mielnickiey*, iż stosownie do Rezolucyi JW. *Buxhewden* Generała, dnia 20. miesiąca Październ: zaszłey, W. Jan *Wędorff* na mocy Plenipotencyi od teyże Ziemi daney, za dostawione na potrzeby woyska Rofsyiskiego przez tęż Ziemię Zyta Czetwertni 1986. Czetwerykow 5. garcy 4. i pół, Krup Czetwertni 198. Czetwerykow 5. gârcy 4. odebrał z Kafsy Generalney Skarbu Publicznego Summę Złotych Polskich 72,979. gr: 18. Den: 11. i pół. Dan w Warszawie w Kancellaryi d. 24. miesiąca Listopada 1795. roku.

Taż Kancellarya Administracyi Skarbu Publicznego z zlecenia teyże uwiadomia Publiczność, a szczegulniey Obywateli Ziemi *Czerskiey*, iż stosownie do Rezolucyi JW. *Buxhewden* Generała, dnia 20. miesiącą Października zaszłey, W. *Zbrowski* Łowczy Sanocki, i W. Tomasz *Roziecki* na mocy Plenipotencyi od teyże Ziemi daney za dostawione na potrzeby woyska Rofsyiskiego przez tęż Ziemię w Mące Czetwertni 409. Czetwerykow 6. w Krupach Czetwertni 41. Czetwerykow 6. garcy 2. odebrali z Kafsy Generalney Skarbu Publicznego Summę Złot: Pol: 15,092. gr: 16. Den: 14. i iednę czwartych. Dan w Warszawie w Kancellaryi dnia 24. miesiąca Listopada 1795. roku.

Taż Kancellarya Administracyi Skarbu Publicznego z zlecenia teyże uwiadomia Publiczność, a szczegulniey Obywateli Powiatu *Garwolińskiego*, iż stotownie do Rezolucyi JW. *Buxhewden* Generała, d. 20. miesiąca Października zaszłey, W. *Chełkowski* Sędzia Ziemski Powiatu Garwolińskiego, od tegoż Powiatu umocowany, za dostawione na potrzeby woyska Rofsyiskiego przez tenże Powiat w Zycie Czetwertni 1000. i Kru-

pach Czetwertni 75. odebrał z Kassy Generalney Summę Złot: Pol: 35,466. gr: 20. Dan w Warszawie w Kancellaryi dnia 24. miesiąca Listopada 1795. roku.

Kancellarya Administracyi Skarbu Publicznego z zlecenia teyże uwiadomia Publiczność, a szczególniey Obywateli Ziemi *Stężyckiey*, iż stosownie do Rezolucyi JW. *Buxhewden* Generała, dnia 20. miesiąca Października zaszłey, W. Karol *Sosnowski*, bywszy Ziemski Stężycki, a teraźnieyszy Sądu Naywyższego Appellacyinego Izby pierwszey Pisarz, na mocy Plenipotencyi od teyże Ziemi Stężyckiey sobie daney, za dostawiony przez tęż Ziemię na potrzeby woyska Rossyiskiego Prowiant, to iest: Zyta Czetwertni 504 i 10. trzydziestych. Krup Czetwertni 35. garcy 15. kwart 3. kwaterek 3. odebrał z Kassy Generalney Skarbu Publicznego Summę Złot: Polsk: 17,750. den: 6. Dan w Warszawie w Kancellaryi dnia 26. 9bris 1795.

## UWIADOMIENIE.

Stosownie do wyroku Sądu udzielnego przez Seym Grodzieński dla rozsądzenia Sprawy W. *Rudnickiego* Ssty Konkow: ustanowionego, któren obwieszczenie po ostatni raz zalecił, wiadomo się czyni, że na dniu 1. Grudnia 1795. z limity rzeczony Sąd otworzy się, i niezważaiąc na niestawienie się czyiekolwiek z pozwanych, iuż ostatecznie sądzić będzie.

---

## *WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.*

### FRANCYA.

*Z Paryża dnia 6. Listopada.* Powszechna ciekawość kto na mieyscu Sieyesa Członkiem Dyrektoryatu wykonawczego mianowany zosta-

nie, rychło zaspokoioną została. Obior na to ważne mieysce pozawczora padł na Reprezentanta *Carnot*, który za *Robespierra* członkiem był Deputacyi Ocalenia, a wprzód mocnym był filarem Góry Jakobińskiey, która gdy się rozsypała, on z terroryzmu na stronę przeniosł się umiarkowanych, i z niemi razem póty walczył z postrachem, póki tey hydry wszystkie nie starte są głowy.

*Rada 500. — Sessya dnia 4. Listopada.*

Jak tylko *Sieyes* za mianowanie siebie do Dyrektoryatu podziękował, niezwłocznie Rada 500. zatrudniała się dnia 3go Listopada ułożeniem listy 10. Kandydatow nowych podaiąc do obioru z nich iednego Radzie Starszych.

— *Chapelain* ieden z nowych Reprezentantow żwawo mówił względem ukończenia woyny w *Vendée*. „Miasto zatrudnienia się, rzekł on, skarbowemi interessami, nayistotniey zastanowić się powinniśmy nad woyną tak niszczącą kray cały Wendeyczykow. Gdyby *Charette* był zabity, i iego armia zniesiona, tedyby Assygnaty miały przyzwoity kredyt. Sposob dokonania tey nieszczęśliwey woyny był zawsze albo zaniedbywany od Deputacyow Konwencyi, albo źle ułożóny. Royaliści mieli porozumienie z Członkami Konwencyi &c. Wspomniony Reprezentant przyrzekł dać naydokładnieyszy opis tak względem położenia *Vendée*, iako i co się tycze zbroyney siły Royalistow. Żądał więc, aby oddzielna Kommissya względem tych interessow złożoną była.

Rada 500. mimo tę prozbę przystąpiła do dziennego porządku, gdyż Dyrektoryat wykonawczy daleko silnieyszych ma prawideł używać na pokonanie Royalistow.

*Rada Starszych. — Sessya dnia 4. Listopada.*

Przybywa zatym Posłaniec Stanu od Rady 500. do Rady Starszych. Wprowadzony do sa-

li okazuie Prezydentowi listę 10. Osob za Kandydatow obranych, aby z tych Rada Starszych wybrała piątego na mieyscu *Sieyesa* do wykonawczego Dyrektoryatu.

Jeden z Członków na trybun wstępuie, i zaczyna pochwały opisywać *Carnota* iednego z Kandydatow. Czas iest, powiada, iżby Konstytucya swym torem postępowała. Między Członkami, których wam za Kandydatow przyniesiono, iest ieden, który znaiomy iest wszystkim przez sławnie odbytą Kampanią R. 1794. - - - Powszechny szmer przerywa mowę. Odezwało się wielu, że Konstytucya wyraźnie broni roztrząsać Kandydatow jakiekolwiek zasługi. Zaprzestać więc musiał rozpoczętego panegiryku.

A Rada przystąpiła do wzywania po imieniu każdego, aby dał kreskę osobno. Wypadło, że z wotuiących 213. na *Carnota* było 117. głosow, a zatym ogłoszony iest 5tym Członkiem Dyrektoryatu wykonawczego.

*Rada* 500. — *Sessya dnia* 5. *Listopada.*

Nadesłany List od *Carnota* do Rady 500, o przyięciu urzędu Dyrektoryatu, czytany był na dzisieyszey sessyi. „Z żalem opuszczam wspaniałą świątnicę Praw dla obięcia nowego urzędu na mnie włożonego. Przyimuię to mianowanie z boiaźnią, którą wznieca sił moich nieudolność. Wszakże to mię zaręczenie wspiera, iż wspólnym usiłowaniem to wszystko dopełnim, czego po nas wyciągać będzie wielkość interessu iednomyślnie bronionego, iako po każdey cnotliwie gorliwey duszy spodziewać się należy. Zaprzysięgam Oyczyźnie miłość, Konstytucyi wierność, i nieograniczone przywiązanie do wiecznych zasad ludzkości i sprawiedliwości.

Doniesiono Radzie 500, że *Barrere*, który nayprzód miał być gillotynowany, potym wy-

wieziony z Europy, potym znowu miał być sądzony, potym znowu na wywiezienie skazany, i iak głoszono w drogę był wyprowadzony, dopiero z więzienia *Saint* umknął dnia 4. *Brumaire* (24. Octob:) o godzinie 8. z rana. Departament *de la Charente* o tey ucieczce donoszący wyraża i to, że do wszelkich rozesłał okolic dla wyszukania tego zbiega. Rada 500. powziąwszy taką wiadomość, przesłała do Dyrektoryatu wykonawczego informacyą, aby użyła wszelkich śrzodków do poimania *Barrera.*

*Dyrektoryat Wykonawczy.—Sessya d.* 5. *List:*

Skoro wykonawczy Dyrektoryat przez mianowanie *Carnota* został dopełniony, zaraz *Rewbela* swym Prezydentem, a Obywatela *Trouvè*, który do tych czas miał Dyrekcyą Monitora za Sekretarza swego obrał. Zatym przystąpił tenże Dyrektoryat do mianowania Ministrow Stanu.

Karol *Lacroix* zagranicznych interessow, Aubert *Dubayet*, który przedtym w Moguncyi, a potym w Vendée kommenderował, woiennym, *Merlin de Douay* sprawiedliwosci, *Beunesech* do tych czas Generalny Dyrektor Kommissy Broni, wewnętrznych interessow, a Contra-Admirał *Truguet*, co do marynarstwa zostali Ministrami obrani.

*Z Paryża dnia 7. Paźdz:* Donoszą tu, że w *Hamm* aresztowani przeszli Jakobini *Dudem* i *Amar*, także *Bouchotte* i *Pache* są z więzień uwolnieni.

Na wczorayszey sessyi obie Izby Ciała Prawodawczego zatrudniały się elekcyą różnych urzędnikow Państwa i Departamentow, którzy podług nowey Konstytucyi instalowani być maią. Za Metrykanta Rzpltey od Rady 500. obrany iest *Camus.* Rada zaś Starszych potwierdziła ten obior, a gdy Rada 500. podała także Listę 15.

Kandydatow, z tey Rada Starszych Kommissarzow skarbu ogłosiła.

Na mieyscu *Lareveillere-Lepaux*, który do tych czas był Prezydentem Rady Starszych, mianowany iest Prezydentem *Baudin*, a na mieyscu *Baudina* Sekretarzem został *Creuze Latouche* w Radzie Starszych.

Codziennie przybywaią tu nowe Członki, które do obu Rad są przyimowane. Dla przeyrzenia ich Pełnomocnictw Rada 500. mianowała Kommissyą składaiącą się z Deputowanych *Lacointre*, *Roux*, *Fregeville*, i *Honfry*. Wszakże odieżdża daleko więcey Reprezentantow, aniżeli ich tu przybywa. Wielu bowiem ostatniey sessyi żądało pozwolenia na to, i mimo żwawe naprzeciw temu przekładania, iednakże niektórzy za wyiednanym urlopem oddalili się z Paryża.

Reprezentant *Gillet* sławny przez swoią Missyą przy Armii Sambre i Mozy iak wczóra doniesiono Radzie 500. zszedł z tego świata. Smierć iego załosna iest duszom czułym, i umieiącym Obywatelskie cnoty szacować. Był to Mąż wielkiey rostropności.

Deputowany *Saladin*, przeciw któremu zaszedł dawniey rozkaz od Konwencyi, aby aresztowany był, a który od wielu zgromadzeń Elekcyinych Deputowanym iest ogłoszony, mocno o to nalega, iżby do Ciała Prawodawczego przyięty został. Rada 500. zleciła Kommissyi, aby przeyrzawszy takowe żądanie, wydała swą opinią.

Gdy Karol *Lacroix* Ministrem Zagranicznych interessow mianowany został, pod ów czas Dyrektoryat pisał do Rady 500. aby ta doniosła, czyli Reprezentant, który Ministrem iest mianowany, ieśliby w czasie dalszym opuścił swoy urząd, czyli może znowu obiąć swe mieysce w Radzie 500. z którego odszedł?

Wielu Członkom z Rady 500. zdało się być takowe pytanie wcale niepotrzebne, a *Thi-*

*baudeau*, który znalazł rozwiązanie tey wątpliwości w samym Konstytucyinym akcie, prosił, aby do dziennego przystąpiono porządku, i otrzymał, że się na to zgodzono.

Ani Prawodawcy, ani inni Urzędnicy Publiczni dotąd nie noszą ieszcze prawem sobie przepisanego stroiu, wszakże do tego potrzebne czynią się przygotowania. Według Dekretu wydanego ieszcze od Konwencyi Narodowey prócz stroiu Dyrektoryatu i dwuch Rad, o których w przeszłym Numerze Korrespondencyi doniesiono, ieszcze Publicznych Rzpltey Urzędnikow stroy będzie następuiący:

*Sekretarza Dyrektoryatu*: suknie równie długie, iak 5ciu Członkow tey Magistratury, z tą iednak różnicą, że wszystek stroy czarny, ferdepusz na głowie także czarny z iednym piórem czerwonym, a na piersiach zawieszona pieczęć.

*Ministrowie Stanu* ten sam kształt nosić będą stroiu, iak Dyrektoryat, wszakże wierzch czarny, podbicie, kamizelka, i pantalony ponsowe, albo *coquelicot* (iest to rodzay maku pospolicie czerwonego) szarfa u pasa biała, wszystko z iedwabiu przyozdobione haftem z iedwabiu kolorowego, kapelusz czarny z kitą czerwoną, bandolet czarny.

*Posłańcy Stanu.* Suknia długa do kolan biała, pas niebieski, pantalony niebieskie, płaszcz krótki niebieski podbity czerwono, kapelusz czarny okrągły, maiący kitę białą przeplataną z niebieskim i czerwonym kolorem. Bociki.

*Hvissierowie:* Suknia długa czarna, spodnie i pończochy czarne, szarfa u pasa czerwona z piorem także czerwonym, laska czarna w ręku z gałką słoniową wysokości człowieka, krótki płaszczyk czarny.

## STROY SĄDOWY.

*Wyższa Izba ſprawiedliwości*: Ten ſam kroy ſukni, iak Członkow Ciała Prawodawczego. Z tą różnicą, że stroy zupełnie biały, równie iako i tok na głowie (la toque) ten będzie przyozdobiony wstęgą troykolorową.

Suknie i tok dwuch Oskarżycielow Publicznych przy tym Sądzie, będą iasno niebieskie, pas czerwony, płaszcz biały.

*Trybunał Kassacyi*. Ten ſam kſztałt ſukni, iako Ciała Prawodawczego. Spodnia ſuknia, czyli roba i tok iasno niebieskie, płaszcz biały, pas czerwony.

Kommissarzow Dyrektoryatu wykonawczego, którzy będą zawsze przy tym trybunale, ſuknie podobne do Dyrektoryatu, prócz koloru. Ten będzie czarny zupełnie rzeczonych Kommissarzow.

*Trybunał ſprawiedliwości poprawniczey*: Suknie co do kształtu podobne wyższym: Członki iego nosić maią pęk ſrebrny bez topora zawieszony u piersi na wstędze niebieskiey haftowaney czerwono z białym.

*Trybunał Kryminalny*. Stroy ten ſam. Pęk z toporem zawieszony od ramion ukośnie na wstędze czerwoney z haftem niebieskim i białym.

*Sędziowie Pokoiu*. Nie maią oſobnych ſukien, wszakże dla dystynkcyi nosić będą gałązkę oliwną z metalu zawieszoną u piersi na wstędze białey z delikatnym haftem niebieskim i czerwonym. W ręku laski biała wysokości człowieka, gałka słoniowa, na którey wyryte będzie oko czarne.

*Administratorowie Departamentow*. Szaty do Dyrektoryatu podobne. Rożnica: Płaszcz czarny, podszycie i kamizelka iasno niebieskie, ſzarfa u pasa biała, spodnie i pończochy lub pantalony czarne, kapelusz okrągły czarny z iedney

strony podpięty, przyozdobiony w pióro troykolorowe, gdzie niebieski nayznacznieyszy być powinien.

*Administratorowie Municypalności.* Nosić będą szarfę troykolorową iak dotąd, a Prezydent mieć będzie kapelusz okrągły przyozdobiony w małą szarfę troykolorową z kokardą z pior także o trzech kolorach.

*Podskarbiowie.* Suknia czarna zwyczayna, na lewey stronie zawieszony mały klucz złotem nabiiany.

*Z Paryża d. 7. Listopada.* Między nowemi Deputowanemi w Radzie 500. znayduie się *Marbois* Poseł Ludwika XVI. na Seymie w *Ratyzbonie*, który przedtym należał do negocyacyi Traktatu *Pilnickiego*, *Lacoste*, *Louis*, i wiele innych Członkow, którzy w Deputacyi Bespieczeństwa za *Roberspierra* byli, znowu teraz na wolność są wypuszczeni.

Dozorcami Narodowey Biblioteki następni są mianowani, *Caperronier* i *Praet* do Xiąg drukowanych *Langles* do rękopism wschodnich ięzykow, *Dütheil* do manuskryptow Greckich i Łacińskich, *Legrand d'Auchy*, do manuskryptow teraz żyiących ięzykow, *Barthelemy* wnuk Posła w *Bazylei*, i *Millin*, do Medallow starożytności i rzniętych kamieni, a *Joly* do Kopersztychow i rysunkow.

Podług nowey organizacyi marynarki, będzie miał Admirała tytuł ten tylko kommendant, który kommenderuie Flottą przynaymniey od 15. liniowych okrętow. Officerowie morscy z lądowemi w równey są randze z sobą. Admirał z Generałem armii, vice-Admirał z Generałem Dywizyinym, Contra-Admirał z Generałem Brygady, Kapitan okrętowy z Szefem Brygady i Kapitan fregaty z Szefem Szwadronu lub Batalionu. Porucznik okrętowy z Kapitanem, a Chorąży okrętowy z Porucznikiem.

Względem nieprzyięcia od *Sieyesa* urzędu w Dyrektoryacie, różni różnie sądzą teraz. Jego przyiaciele niekontenci są z tego, a przeciwnicy barzo się cieszą. Wszakże każdy niemal Republikanin iest niekontent, że *Sieyes* w tak osobliwszych czasiech nieprzyioł urzędu, w którymby extraordynaryine pożytki przynieść mógł dla Rzeczypospolitey, ile gdy iuż w latach 1791. i 92. zostaiąc w urzędzie zawiadowcy Departamentu Paryzkiego w iednym roku dwa razy był Członkiem Deputacyi Ocalenia, w *Hadze* zaś naywięcey się przyłożył do zawarcia aliansu. Słowem wszędy się okazał zdatny być do teraźnieyszego Dyrektoryatu.

Arystokraci sądzą, iż dla tego nieprzyioł tego urzędu, że formę rządową nie sądzi być trwałą. Powszechnie dało się widzieć, iż do tey władzy wykonawczey nie było wielkiego nacisku.

Mówi ieden Zurnalista Paryzki, iż *Sieyes* miał się z tym ozwać: Jestem konik do podskoku, ale nie do ciągłego sprzężaiu.

## NIEMCY.

*Z Frankfurtu d. 8. Października.* Podług rapportow urzędowych Generała de Wurmser wiadomość krótko zebrana o całey operacyi pod Manheimem opisuie następuiące szczeguły. Gdy się Francuzi aż pod mury cofnęli Manheimu, zaraz na górze nazwaney Galgenberg, ważne stanowisko zaięli i wznieśli tamże potężne reduty, z któremi równie przez takową dużemi armatami obwarowaną siłę, iako też przez trzy mosty na rzece Necker postawione, mogli barzo szkodzące Austryackiemu woysku czynić wycieczki. — To sprawiło, że Generał Wurmser postanowił Galgenberg zdobyć. Udało się lepiey, niż się spodziewano.

W nocy z 29. na 30. Października ta wyprawa była przedsięwzięta. General Meszaros

całym attakiem kommenderował, gdyż Generał Lieutnant Quasdanowitz dniem wprzód na zdrowiu ciężko zapadł. O godzinie 7. z rana wszystkie Cesarskie dywizye z niewypowiedzianym leciały impetem, a o godzinie 8. wdarły się na górę i po drabinach do wielu okopow nieprzyiacielskich wpadły. Po żwawym odporze nakoniec trzy bataliony Ftancuzkie, zostawiwszy zagwożdżone armaty, umknęły się do redutow nad rzeką Necker uzbroionych.

W tymże czasie Generał de la Tour awansował na lewey stronie teyże rzeki Necker, aby zatrudnił tam stoiące kolumny Francuzkie. Lubo zdobycie redutow po dolinach rozstawionych, nie było w planie attaku, iednak batalionow Cesarskich zapędzonych impet, aż do tych okopow pokwapił się, i wyparł nieprzyiacioł w znaczney części z całey linii nadbrzeżney. Ze zaś Cesarscy utrzymali się potym na górze Galgenberg, należy to przypisać Generałowi de Lauer, który wstrzymuiąc impet cały Franc zow, chcących nazad powrócić, z dywizyą swoią utrzymał się i naymocniey obwarował tę górę potężnym armat obwodèm. Ta wyprawa naywięcey ztąd może się liczyć między osobliwszemi, iż na samym ieszcze polu, gdy się bitwa toczyła, nadbiegł kuryer donoszący o zwycięztwie w tymże czasie odniesionym Feld-Marszałka Clarfaita przy Moguncyi. Razem więc na placu batalii i nieprzyiaciela rażono i na tryumf dawano ognia, co gdy podwoiło tęgość strzelania, cały awantaż tey wyprawy na stronę Cesarskich przeniesiony został. Takowa pomyślność wielce Austryakom do utrzymania się w bliskości Manheimu dla bombardowania, a przy Moguncyi dla obrony miasta dopomogła. Skutki zaś odniesionego zwycięztwa pod Moguncyą tyle korzyści przyniosły, że po stracie więcey, niż po 1,000. ludzi z obu stron, reyterowali się Francuzi ku

Oppenheim rozciągaiąc swe dywizye, aż do Trewiru, Kolonii i dalszych miast leżących po nad Renem.

*Z Nimburga d. 9. Listopada.* Główna kwatera armii Hannowerskiey z Diepholtz tu iest przeniesiona, a to dla tego, aby stała we śrzodku samym, podczas maiącey nastać seperacyi armiow. General Hrabia Waltmoden odiechał do Hannoweru, dla umowienia się względem dalszych urządzeń woyska reyterady.

*Z Kolonii dnia 10. Listopada.* Mamy tu pewną wiadomość, że dnia 9. t. m. Dywizya Generała Francuzkiego *Hatry* zawieraiąca 30.000: ludzi przez *Sieg* przeszła, która znaczne ieszcze posiłki zwłaszcza w Kawaleryi ma otrzymać. Austryacy usuwaią się w miarę awansowania Francuzow. Stoią w *Uckerath* o 9. mil niżey *Deutz.* (*z Gazety Berlińskiey.*)

*Z Wiednia dnia 10. Listopada.* Listy z Konstantynopola donoszą, że W. Wezyr zda się być bliski postradania swego urzędu. Głoszą, iż *Jussuf Basza*, który dwa razy już był Wezyrem, znaiomy z odwagi swoiey w czasie ostatniey woyny, przywołany będzie do Konstantynopola z Gubernii *de Jedda.*

*Z Auszburga d. 12. Listopada.* Wczora w Austryackiey niewoli dotąd zostaiący Francuzcy deputowani Quinette, Bancal, Lamarque i Camus z Generałem Beurnonville i Poczmistrzem Drouet, tu przybyli. Dziś ci 6ciu w 4ro konnych pöiazdach do Bazylei w dalszą podróż iadą. — Przeciwnie zaś 42. konie pocztowe dla Córki Ludwika XVI. która tu z Bazylei iest oczekiwana, przeznaczono.

*Z Pfedersheim d. 13. Listopada.* Nieprzyiaciel wczora uderzył z licznym woyskiem i 30. armatami, tak natarczywie na mocne stanowisko nasze Frankenthal; iż wpadł do miasta nim garnizon z obozu na pomoc przyśpieszyć mógł,

Rotmistrz Plezger, który na pierwszy alarm, nie czekaiąc rozkazu nadbiegł z swym szwadronem, uderzył na posuwaiącą się z miasta nieprzyiacielską infanteryą, walczył z wielką determinacyą i dał czas batalionowi grenadyerow do opanowania bram tamecznych. Cofaiący się nieprzyiaciel, musiał złożyć broń, którego strata wynosi do 1,500. ludzi. Między temi liczy się Pułkownik, Generał-Adiutant doprowadzaiący attak i wielu Officerow, oraz blisko 300. niewolnikow.

*Z Berlina d.* 19. *Listopada.* Na obserwatoryum Królewskim postrzeżony tu iest Kometa między lyrą i szvią łabędzia. Przez teleskop widziany był ten Kometa podobny do punktu z chmur uformowanego. Elewacya onego o godzinie 11. była 288. gradusow, a deklinacya ku północy na 33. gradusy wynosiła.

O godzinie 12. okryte było niebo obłokami, wszakże dnia 13. pogoda sposobność dała Panu Bode Astronomowi. że o godzinie 8. minuty 57. postrzegł wzniesienie komety do 282. gradusow 28. minut i 36. sekund, a którey deklinacya nastąpiła ku pułnocy 25. gradusow, minut 49. i secund 41.. A zatym retragressya tego komety zmierza między południe i wschód ku Herkulesowi i Ophiucus, a zda się kurs obraca ku słońcu.

## TURCYA.

*Z Carogrodu d.* 23. *Października.* Aga Mahmed Chan, który od nieiakiego czasu Panem iest naypięknieyszych Prowincyi Perskich, nagle teraz do Georgii z licznym woyskiem wkroczył, opanował stołeczne miasto Tiflis, nad rzeką Kur leżące, i Xiążęcia Herakkliusza z całą familią, zabrał w niewolą. Ten gwałtowny krok i zamiar rozszerzenia kraiow tego nowego Azyi woiownika, zagraża Prowincyom Ottomańskim niebespieczeństwem, zwłaszcza, które są nad

brzegami rzek Tygris i Eufrates położone; a zatym i inne przyległe Prowincye w niespokoyność wprawuie.

Poswan Ogli Basza Widdinu, podniosł także chorągiew rokoszu, i opierał się dosyć pomyślnie dotąd wielu innym Baszom, których przeciwko niemu Porta wyprawowała. Teraz w fortecy Widdin gotuie się do silnego przeciwko wszelkim siłom odporu, gdy z drugiey strony pod kommendą iego Malkontenci, ktorzy dawny garnizon Belgradu składali, silnie utrzymuią się w Orsowa, i kommunikacyą ile możności naypewnieyszą rozciągaią woysk swych pomiędzy tym miastem i Widdinem. Wszakże Porta iest w nadziei, że Basza Romelii i Belgradu przez usilnezabiegi i naymocniey przedsięwzięte śrzodki wszystkich buntownikow popędliwe kroki w trzymać i zniszczyć ieszcze w tym roku potrafi.

Sedi-Jusuf Hodgea Poseł od Deya Tunetańskiego, na fregacie Hiszpańskiey przybył tu w początkach teraznieyszego miesiąca. Przywiozł on znaczne podarunki dla W. Sułtana, które w złocie i drogich kamieniach wielką cenę wynoszą. Oprócz innych kosztownych prezentow dwa rzędy pereł niepospolitey wielkości, i dwa bogate dywdyki, z całym rzędem na konia bogato sadzone kleynotami, tudzież nie mało lwów, tygrysow, strusi i koni z naylepszych stad Afrykańskich w podarunku przywiozł.

Zaraza morowa dotąd znaczne tu czyniła klęski, dopiero w Październiku wolnieysi bydź zaczynamy od tak fatalney nieszczęśliwości. Powietrze znacznie oziębione sprawiło tę dla nas pożądaną odmianę. (*z Gazety Berlin:*)

## WŁOCHY.

*Z Liworny d. 2. Listopada.* Na wyspie Sardynii, trwaią dotąd rozruchy. Arcy-Biskup Cagliari, przybył do Rzymu prosząc, aby Oyciec S. wstawił się do Króla o przebaczenie.

DODA-

DODATEK Do... Nru 94.

# KORRESPONDENTA
## WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO
*W Sobotę d. 28. Listopada Roku 1795.*

---

*z Warszawy.*

DEKLARACYA

*Względem niektórych omyłek w druku Ordynacyi Sądu Appellacyinego Drugiey Jzby.*
Dnia 21. Mca Listop: Roku 1795.

Sąd Naywyższy Appellacyiny drugiey Jzby, dostrzegłszy omyłkę w druku zdarzoną, a myśl przepisu ordynacyi różniącą, poprawuiąc też omyłkę w opuszczeniu słowa — Ziemskich — chce mieć dodane tak, iak iest w oryginale, pod tytułem: — Ustanowienie Regestrow Sądowych — w Paragrafie trzecim w Regestrze *Jnjuriatorum* w słowach — szczególnie drogą Appellacyi lub Prozekucyi od Sądow pierwszych Jnstancyi Ziemskich i Mieyskich przychodzące. — Podobnie i w drugim punkcie, pod tytułem: — Sposób postępowania w Sprawach, pod paragrafem piątym w zamiast słowa — lub — aby czytanym było; A zaś z Prozekucyi od niedozwoloney Appellacyi &c:

Które to Druku omyłki tak poprawionemi deklaruiąc, zaleca, aby teraźnieysza Deklaracya do druku podaną została:

ZALECENIE.

*Do Kommissyow Porządkowych, aby wstrzymały dostarczenie Prowiantow i Furażow.*

Buxhewden &c: Gdy od różnych Ziem i ich Kommissyi Porządkowych codziennie odbieram doniesienia, iż z powodu niektorych zniszczonych Obywateli, też Ziemie nie są w stanie zupełnego podług układu początkowego Prowiantow w Mące

i krupach dostawienia, oraz przez Pułki żądanego Furażu w Sianie i Owsie wydania. Przeto maiąc wzgląd tak na stan podupadłych Obywateli, iako i nieurodzay Iarzyny, Ziemie które dotąd Prowiantu zupełnego niedostawiły i Furażow niewydały od dalszego tychże Prowiantow i Furażow wydania uwalniam, i iżby Kommissye Porządkowe od dalszego takowych Prowiantow i Furażow exekwowania wstrzymały się. Zalecam, za dostawiony zaś dotąd Prowiant i Furaż wydany tymże Ziemiom Satysfakcyą zapewniam, po którey odebranie Ziemie Delegowanych Plenipotencyami dostatecznemi opatrzonych do Warszawy zesłać iak nayprędzey powinny.

Dan w Warszawie dnia 26. Listopada 1795. Roku.

(L.S.) Buxhewden

## UWIADOMIENIA.

Administracya Massy WW. Szanowskiego i Domaszewskiego podaie do wiadomości, że Browar Murowany na Solcu sytuowany ze wszystkiemi Rekwizytami, tudzież Łaznią tam będącą od 1. Grudnia Roku bieżącego, zaś Łazienki przy Moście sytuowane od 1. Lutego w Roku przyszłym 1796. są do Aredowania, Ktoby sobie życzył, ma się referować do W. Moraczewskiego Administratora mieszkaiącego na Maryensztadzie przy Ulicy Zrzódłowey w Dworku Nro. 2634.

Dnia 23. Października Roku 1795. w Warszawie zginęły ludziom podróżnym papiery różne w woreczku zawiązane, ktoby ie znalazł, albo o nich słyszał, niech da znać do Dworku Dębińskiego na Długiey Ulicy pod Nrem. 356. Będzie miał przyzwoitą nadgrodę.

## ANGLIA.

Znowu niema od 3. Dnia Listopada, żadnych poźnieyszych wiadomości z Londynu. Wolemy zatym następuiącey zaczekać Poczty, niżli też same powtarzać spory Parlamentu, które na adressach powinszowania i dziękczynienia, tudzież proklamacyi Królewskiey są zakończone.

## BELGIUM.

*Z Bruxelli dnia 8. Liſtop.* Zbior Malkontentow przebywaiących w lesie de Soignies co raz się bardziey pomnaża. Liczą ich do 10. tysięcy, Lasu rozciągłość więcey niż na 15 mil wynosząca, daie onym sposobność ukrywania się. Twierdzą że ſławny Adwokat Van der Noot przyłączył się do nich. Znaczne iuż są wyſłane Dywizye dla ich ukrocenia.

## FRANCYA.

*Z Paryża dnia 7. Liſtop:* Niektóre nasze domy handlowe odebrały wiadomość, że Eskadra Toulońſka z floty Angielſkiey płynącey z Lewantu 49. Okrętow schwytała. Tych ładunki z kraiow oryentalnych bardzo są kosztowne. Oprocz tego 17. innych ſtatkow także Anglikom zabranych przyprowadzono do Portow Bourdeau i Rochefort.

*Z Strażburga dnia 6. Liſtop.* Donoszono że Merlin de Thionville iest zabity, inne wiadomości głosiły, że od Auſtryakow ieſt poimany, teraz naypewnieysza ieſt rzecz, że tu przytomny był temi czasy, i wyiechał ztąd do Paryża.

## NIEMCY.

*Z Moguncyi dnia 13 Liſtop:* Woyſka Cesarſkie pod Frankenthal artylleryą Konną Francuzow miały zdobyć, i 3. Kommiſsarzow poimać, których atoli niewymieniaią nazwiſk. W Mieście Worms znaczny Magazyn Auſtryacy zdobyli.

Francuzi z obozem swym pomknęli się do Kreutznach. P. S. Odbieramy wiadomość, że Forteca nazwana le fort du Rhin szturmem od Auſtryakow dobyta. Batalion de Lascy miał się naylepiey w tey Akcyi dyſtyngwować. Woyſko Clairfaita maszeruie do Kreutznach.

*Z Wetzlar dnia 13. Liſtop:* Woyſko Francuzkie w liczbie 60. tysięcy dąży do Hachemburg, Stoi tam Generał Cesarſki Haddick z 10. tysiącami ludzi, któremu na pomoc znaczne korpus poſłał Xże Wirtemberſki.

*Z Frankfurtu dnia 25. Listop:* Wielka batalia z wygraną Cesarſkich Dywizyą Generała Pichegru o znaczną przyprawić miała klęſkę.

## WŁOCHY.

*Z Pietva dnia 25. Listopada.* Zawczora do Oneglii Francuzki Reprezentant Richter, a zaś do Albenga General Scherer zwielą Officcrami przybył. W nocy z 21. różne Francuzkie Bataliony z Gory St. Spirito są w Marszu do Ormea, i oczekuią w Korpusie Generała Colli ważnego zdarzenia.

## DONIESIENIA.

Proſzony ieſt ktoby kolwiek wiedział o Stanisławie Jankowſkim profeſſyi Kucharſkiey, wzroſtu małego, oczow dużych, rodem ze wsi Małey Słupi, ieśli żyie lub umarł, aby raczył łaſkawie to uwiadomienie przesłać do Konsyſtorza Krakowſkiego.

Są Skrzypce przednie do sprzedania ſławnego Antoniego Thir w Roku 1712: zrobione. Ktoby sobie życzył nabyć, niech się uda do Officyn Pałacu Xiążęcia Sapiehy na nowym Mieście na pierwsze piętro do Jegomość Pana Rigiet.

Jakób Czaykowſki maiący teraz lat około 41. wziąwszy ślub przed lat 16. w Kiełczewicach w Woiewodztwie Lubelſkim z Jozefą Rafalſką z Miaſta Końſkieywoli w tymże Woiewodztwie sytuowanego, mieszkawszy z tąż Jozefą Żoną swoią przez lat pięć, porzucił ią iuż temu lat iedenaście, i żadney o sobie niedaie wiadomości. Wieść była, iż miał się udać do Kent w Gallicyi. Uprasza na miłość bliźnego pozostała bez sposobu do życia Jozefa Czaykowſka wszyſtkich i każdego z osobna ktoby iaką kolwiek mógł mieć wiadomość o życiu lub śmierci rzeczonego Jakóba Czaykowſkiego męża swego, aby raczył dać znać do Xiędza proboszcza Konkowolſkiego pisząc na Lublin w Końſkieywoli.

Exakcya Podatku Łokciowego obwieszcza JW. WW. UU. i Szla Poſseſsorow Miaſta Warszawy, iżby Ci podatek na ochędoſtwo Miaſta Warszawy podług dawnieyszych uſtaw do Kaſsy Łokciowey należący się, a ieszcze w Miesiącu Septembrze Roku bieżącego złożyć się powinny, z woli zaś JW. *Buxhewden* Generała i kilkakrotnie ponowionych Jego rozkazow do prędkiego zapłacenia nakazany do Poſseſsyi Nro 176. przy Ulicy Nowomieyſka sytuowaney niezwłocznie złożyli, inaczey, że Exekucya Zolnierſka podług dawnych od zwierzchności Uro: Inſtygatorowi Dyspozycyi zsyłaną będzie, ostrzega.